

Haar grondslag is Gods Woord, naar den uitleg van de Drie Formulieren van Eenigheid. Zij erkent, dat de in de Drie Formulieren van Eenigheid vervatte waarheden het eenig juiste en onveranderlijke richtsnoer vormen voor alle opvoeding en onderwijs.

En art. 4: Leden der vereeniging kunnen zijn:
a. alle werkers bij het vrije Christelijke onderwijs in al zijn geleidingen;
b. alle andere voorstanders van de vrije Christelijke School.

De volledige Statuten worden u op verzoek gaarne toegezonden.

Opgave van nieuwe leden wordt ingewacht aan het adres van onzen voorzitter, den heer J. Abels, leeraar Chr. H.B.S. te Groningen, Radesingel 14.

Onze vereeniging telt thans plm. 50 leden. Meldt u aan als lid en helpt mee!

Het Bestuur is voorloopig. Ook de Statuten. Alles wacht op uw aansluiting, want onze bedoeling is deze vereeniging, die nu nog gewestelijk is, om te zetten in een landelijke organisatie.

Strijdt mee den goeden strijd! Het gaat om het voortbestaan van de vrije Chr. School in Nederland, waarvoor onze vaders hebben gestreden, geleden en gebeden.

Het bestaansrecht van deze jonge vereeniging is reeds duidelijk gebleken! Wie kennis nam van het jongste praes-advies van het H.B. van „De Grootte”, n.l. om de moties van de afdeelingen Kampen en Bedum af te wijzen, weet dat van deze vereeniging niets meer is te verwachten. Haar devies schijnt te zijn en meer en meer te worden: „Eenheid boven alles”. Maar wie onder deze vlag vaart, koerst verkeerd.

Ik hoop een volgenden keer nader op deze kwestie in te gaan. K. v. H.

S.S.R. EN DE GRONDSLAG DER DRIE FORMULIEREN. II.

Het doel van de S.S.R. is o.a. het instandhouden en bevorderen van het gereformeerd studentenleven. Om dus een steun te zijn, bij de tenuitvoerlegging van de taak van den gereformeerden student aan de Rijksuniversiteiten.

U hebt mij gevraagd naar die taak. Mijn antwoord zou heel kort kunnen zijn; die taak is..... gereformeerd te zijn; in leven en in studeren.

Het eerste in leven, is practisch van het meeste belang. De studie aan de Rijksuniversiteiten, en dan heb ik vooral het oog op de faculteiten der geneeskunde en der wis- en natuurkunde, is zulk een uitgebreide vakstudie, dat tijdens deze studie voor christelijk-wetenschappelijk werk, uitgezonderd mogelijk voor een enkeling, vrijwel geen tijd overblijft. De studenten in deze faculteiten vormen heden ten dage de overgrote meerderheid van alle studenten.

Het bevorderen van het gereformeerd studentenleven zal dus in de praktijk de groote taak van de S.S.R. zijn.

Gereformeerd studentenleven, dat beteekent in de allereerste plaats een leven van afgezonderd zijn.

De openbare Universiteit is in wezen onchristelijk; van een groot deel der studenten geldt hetzelfde. Beide vormen een deel van de wereld. De wereld nu is nooit neutraal; maar altijd vijandig. Wat uit God niet is, haat God. Hier is geen tusschenoestand. De

positie van den gereformeerden student aan de Rijks-Universiteit is te kenschetsen met die van het lam temidden van grijpende wolven. Wie God haat, haat ook degenen, die God liefhebben. De gereformeerde student leeft aan de Rijksuniversiteit in een permanent gevaar. Hij wordt volgepropt met een massa kennis, die gespeend is aan alle christelijkheid; die vaak lijnrecht ingaat tegen het Woord van God. Hij mist echter vaak den tijd en de leiding om de mate van strijdigheid met het Woord van God serieus na te gaan. Hij heeft die kennis alleen maar in zijn hoofd te pompen, om die na eenigen tijd op een examen op te kunnen disschen. Dit beteekent een groot gevaar voor hem.

Maar hij verkeert ook temidden van een studentengemeenschap, die zich niet aan hem voordeet als een vijandige gemeenschap. Integendeel zij suggereert hem de mogelijkheid en de gewenstheid van een eenheid, van een werkelijke eenheid. Hij moet lid worden van één civitas academica; daarvan zijn, volgens Kraemer, allen lid, die „de Universiteit in haar wetenschappelijke en vormenden arbeid dienen”. Waarmede zelfs de oud-alumni verbonden blijven! En alweer volgens Kraemer heeft zulk een „civitas-plan alleen vruchtbaren zin, wanneer het de uitdrukking is van een nieuwe opvatting van de beteekenis der universiteit, als een der kostbaarste cultuurorganen van ons volk, dat zich zijn eigendommelijke roeping en verantwoordelijkheid bewust is”. Zulk een volk bouwt natuurlijk naar een bepaald schema, naar bepaalde grondbeginselen en normen. Daarom moet, volgens Kraemer ook de universiteit een bepaalden grondslag hebben. Daarom schrijft Kraemer: „De Universiteit moet ook de zedelijke en geestelijke vorming harer studenten in het oog vatten, evenzeer als de wetenschappelijke”. En hij vervolgt: „Zonder karakter te hebben, gaat dat niet en dit karakter vindt zijn natuurlijke uitdrukking in een grondslag”. En zijn collega Westrate verduidelijkt dit nog als volgt: „Wil de universiteit haar alumni vormen in de zoo juist bedoelde hoogere beteekenis, dan moet zij weten, waartoe zij hen zal trachten te vormen, m.a.w. van welke beginselen en idealen zij hen zal trachten te doordringen”.

Ten slotte gaat Kraemer zoover, dat hij schrijft: „De Universiteit, aldus voor haar doel wilende meewerken in den dienst aan de wetenschap en aan de vorming van waarachtige menschen, en overtuigd dat haar gansche arbeid in verbondenheid staat met een wereld van hooger orde en gezag, heeft haar grondslag in het beste erfgoed van ons volk, zooals dat door Christendom en Humanisme geformeerd is en in eerbiediging van den medemensch als een der kostbaarste uitingen vindt. Zij wil met volledige erkenning van ieders geestelijke vrijheid, haar drievoudigen arbeid verrichten in het besef, dat de zin des levens gevonden wordt in gehoorzaamheid aan waarheid, gerechtigheid en naastenliefde”. Deze laatste trias kon letterlijk overgenomen zijn van een reclamebiljet van de Nederl. Volks-Beweging uit 1945, waarvan Kraemer hoofdbestuurder was.

Deze zelfde grondslag zou Willem de Zwijger, volgens Kraemer, in de Stichtingsacte gelegd hebben onder de Leidsche Universiteit. En hij zegt dan nog verder, in verband met deze Stichtingsacte: „In dezen, onduidelijk naar 't Christendom en het Humanisme verwijzenden grondslag, komt geen enkele confessio-

neele gebondenheid tot uiting”. En hij vervolgt: „Dat zou niet kunnen noch mogen voor een Openbare Universiteit. Het is geen godsdienstig, maar een cultureel credo, een bekentenis dat de Universiteit..... weet dat het beste geestelijke erfgoed van ons volk en van de universiteit geformeerd is door Christendom en Humanisme, waaruit steeds weer nieuwe krachten en schatten kunnen worden opgedolven”.

Christus en Erasmus als gelijkgerechtigde leveranciers van levenskrachten naast elkaar.

Maar de Christen weet, dat Christus Zijn eer nooit aan een ander geeft of ook maar met een ander wil deelen. Hij elicht alles! Wie niet geheel en al vóór Hem is, is tegen Hem. Dat geldt ook voor de Universiteit.

Daarom ook is de Leidsche Civitas-academica-gedachte ten eenenmale onaanvaardbaar voor den..... gereformeerden student. Hij zou in zulk een Civitas samen moeten gaan werken in het verbreiden van „beginselen en idealen” (zie Westrate) op een grondslag, die een verloocheening is van Christus als den eenigen Zaligmaker.

En het is zijn taak, zich daar positief tegen te weer te stellen. P. JASPERSE.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

PERIKELEN DER LINGGADJATI-ARTIKELN.

De onderteekening van de ontwerp-overeenkomst van Linggadjati is nu niet bepaald onopgemerkt voorbijgegaan.

Goede wijn behoeft geen krans, zegt men. Daar nu te Batavia heelemaal geen klare en goede wijn geschonken is, is het begrijpelijk, dat er een ware lawine van kransen noodig was om het troebel-roode product van de firma Van Mook-Sebermerhorn-Sjahrir acceptabel te maken.

Wat een lofprijzingen van Nederlandschen kant aan het adres van diegenen, aan wier onverdroten arbeid en onversaagd voortgaan op den eenmaal ingeslagen weg dit staatsstuk te danken is!

Mogen we de in Indië verschijnende dagblaadjes gelooven, dan is een hoogtepunt in de historie van het Koninkrijk der Nederlanden bereikt, dan is er iets groots geschied te Batavia op 25 Maart 1947. Al die scribenten van de gelijkgeschakelde indische dagbladpers zitten gewoonweg te trappelen van vreugde in hun journalistieke kinderstoeltjes. IJverig schrijven ze in hun kolommen over, wat de R.V.D. hun voorzet, of ze bewerken het in nog slechter nederlandsch.

Journalisten zijn in dit land bijzondere menschen. De Republiek heeft al te lang de verdiensten van dit nederlandsche intellect miskend. Dezen hebben het tot hun niet geringe teleurstelling moeten aanzien, dat wel buitenlandsche journalisten, ook de „buitenlander” Goedhart van het Parool, in het eldorado van de Republiek konden doordringen, maar niet de mannen van de indische pers. Ter gelegenheid van de bijeenkomst van het K.N.I.P. (de zoogenaamde repu-

POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE SCHETSEN

OM HET HART DER REFORMATIE, IX.

Het woord bevat alle beloften Gods, en het geloof neemt ze alle aan. De inhoud van het woord is Christus, de gansche Christus.....

Dr H. Bavinck.

Het duurde na de synode van 1836 niet zoo heel lang of het conflict over de doopsbediening nam grooter omvang aan. De beide rivalen traden namelijk ongeveer een jaar na de eerste kerkvergadering der afgescheidenen óók publiek tegen elkaar in het krijt. Wat ze reeds lang op kerkelijke vergaderingen, in correspondentie en ter conferentie verdedigd hadden, maakten ze ten slotte in tijdschrift en brochure algemeen bekend.

Het eerste wat over de ons bezighoudende kwestie van de pers kwam is een artikel in „De Reformatie”, het bekende „Maandschrift” der Afgescheidenen. Het werd in het late voorjaar van 1837 gepubliceerd¹⁾

¹⁾ Algemeen wordt geschreven dat het art. van Smeedes in „De Reformatie” van 15 Maart 1837 is verschenen. Zie: Dr G. H. Wagenaar, a.w. p. 216; Dr H. Bouwman, „De Crisis der Jeugd” p. 14; J. Bosch, „Om Waarheid en Recht”, Kampen, 1933, p. 57. Dit is niet juist. Smeedes art. is gedateerd 15 Maart 1837. Maar het is later verschenen. In het nummer, waarin het bewuste opstel verscheen komt o.a. een bericht voor, dat aldus begint: Op Zondag den 16den April l.l. En De Bosch maakt op de genoemde pag. van zijn werk, melding van een brief van A. M. C. van Hall, gedateerd 28 April 1837, waarin deze aan De Cock bericht, dat het artikel van Smeedes in De Ref. moet worden opgenomen, omdat

en heeft tot opschrift: „Belijdenis van J. A. Smeedes, Ouderling der Gemeente Jesu Christi, te Assen, aangaande den kinderdoop en deszelfs bediening”. Deze Smeedes was een zeer bekende figuur in de wereld der Afgescheidenen²⁾. Als jongeman van nog geen

het tijdschrift geen twistschrift mag worden. De Cock had dus blijkbaar gezocht het niet op te nemen. Hij wist derhalve dat Smeedes geschreven had en wat diens schrijven inhield. Toen — op 28 April — was het stuk dus nog niet „uit”. Merkwaaardig is ook dat Van Hall De Cock geruststelt met de opmerking, dat het artikel van Smeedes niet „over gereformeerd” is. Zoo dacht men dus in De Cock's omgeving over Scholte en zijn ideeën: ze zijn „over gereformeerd”. Het art. van Smeedes is te vinden in deel I der Ref. p. 323 v.v.

²⁾ Jan Arens Smeedes werd 3 April 1807 in Emden (Oost-Friesland) geboren. Ook zijn vrouw Margaretha Carsten kwam daar vandaan. In Assen is S. boekhouder op den zaagmolen van den heer Westra van Holthe. Reeds vroeg leidde S. gezelschappen. Vóór 1830 met Luitsen Jochens Dykstra, de bekende voerarbeider uit Smilde, het gezelschap aan de Norgersvaart. Vlak voor de Afscheiding een in Assen. Nog voor diens afscheiding was De Cock reeds met Smeedes bekend. Als De Cock na zijn schorsing door het Prov. Kerkbestuur in Groningen in April 1834 naar Den Haag reist om bij den koning op audiëntie te gaan, logeert hij bij Smeedes. Met Jan Jans Koetsier werd Smeedes als de eerste ouderling van de Afgescheiden kerk gekozen. Hij heeft vaak in haar „geoeft”. Als ouderling van Assen bezocht hij de eerste vergadering der Afgescheidenen in Groningen en Drenthe gehouden te Groningen op 8 April 1835. Ook was hij lid van de eerste afgescheiden Synode van 1836. Met een Roelf Jans Veeninga schreef hij een paar brochures tegen de beruchte „Gedachten” van Hofstede de Groot, het geschrift waarin deze Groninger professor verkondigde, dat de Herv. predikanten niet gebonden waren aan hun belofte om in overeenstemming met de belijdenis te leeren. Smeedes wordt ons geteekend als: een man van groote gaven, teere Godsvrucht en een innig gebedsleven. Voor en na den maaltijd werd er in zijn huis steeds knielend

dertig jaar was hij reeds lid van hun eerste synode. Hoewel zeer bevriend met De Cock³⁾ schaarde hij zich ten aanzien van de doopkwestie resoluut aan de zijde van Scholte. En zooals wel zal blijken: hij weet zijn standpunt helder uiteen te zetten en uitsprekend te verdedigen. Wat het genoemde artikel van Smeedes vooral belangrijk maakt is het feit, dat de redactie van „De Reformatie” — dat beteekent practisch: De Scholte — in een noot verklaarde, in het stuk niets gevonden te hebben, dat strijdig was met de leer der kerk en dat „de hoofzaak in dit stukje voorgedragen ook het gevoelen der Redactie is; woorden en uitdrukkingen zijn en blijven echter voor rekening van den Schrijver”.

We willen dit artikel van Smeedes nu nauwkeurig bekijken. We doen dat vooral omdat het globaal genomen het gevoelen van Scholte over den doop weergeeft. Het gevoelen dus van dien man, die volgens Prof. P. J. M. de Bruin een ei heeft gelegd, dat „later uitgebroed (werd) aan de Vrije Universiteit tot een door ons niet aanvaard kruiken, dat in de Geref. Kerken nog altijd gekoesterd wordt”⁴⁾; de man naar

gebeden en gedankt. Jarenlang is hij ouderling geweest. Toen de kerk wat meer geconsolideerd werd heeft hij het door allerlei conflicten zeer moeilijk gekregen. Typisch voor hem is, dat men bij zijn dood een zakje vond met 1½ cent erin, met het bilschrift, dat hij niet wist of ze hem dan wel de kerk toekwamen. Smeedes was een prachtig voorbeeld van die zuivere vroomheid, welke onder de echte Afgescheidenen bloeide.

Zijn naam moet met twee e's gespeld worden. Zie hiervoor de facsimilés in het mooie: „Wat God heeft gedaan”, de geschiedenis der Geref. Kerk van Assen, door Dr B. A. Bos, Assen 1934, p. 40 en 48, aan welk geschrift ik deze bijzonderheden grotendeels ontleende. De Bos schrijft den naam ook meestal niet correct.

³⁾ In het artikel dat we gaan bespreken noemt hij De Cock „den waardigen Herder en Leenaar Ds H. de Cock”.

⁴⁾ Zie: „Gedenboek der Afscheiding”, p. 41.

blijke... hun ech... bij te w... weten g... tioneert... verklaar... echtheid... Dat w... klaring... marine... aflegde... sche in... den in... laden... werpen... maar w... marine... kwam in... volop ge... de Repu... Voor de... dingen... op Java... bewerd... dan bin... gelogen... terwijl c... neerd w... Het r... In zoove... de vele... vertelde... Daure... nalisten... den, wa... dat jout... In één... en met... ondertee... niet zijn... Indere... lijkheid... op te lo... onderken... te redd... Linggad... hun ber... iets van... nu de... partijen... Van „... allermin... teekent... De in... lijks dro... rijke om... dom van... Nu beh... geven, h... is vastg... om „Javi... dueten... Zij krijg... haarvet... wellicht... Regeerit... wien, o... althans... heeft ge... Smeed... dat hij... geloof t... bedien... blijkbaar... heeft zi... lang de... gevallen... te vrage... genoemd... Want d... toont, „... Indepent... broeders... van „on... waarop... greep hi... diakener... deze ge... We wi... als vert... lijke bell... stuk vo... scherper... Begin... aan zijn... de besni... ment en... Deze aa... ann. Zo... ⁵⁾ Sme... XII : 27... loofsb...

ervolgt: „Dat een Openbare Instelling, maar de Universiteit van ons door Christus weer nieuwe gedolven”, lide leveran-

Zijn eer nooit en ander wil el en al vóór or de Univer-

academica-gevoor den..... k een Civitas rbreiden van p een grond- tus als den

legen teweer JASPERSE.

IEKE VEN

overeenkomst onopgemerkt

en. lare en goede t er een ware troebel-roode rhorn-Sjahrir

then kant aan drotten arbeid al ingeslagen

e dagblaadjes e historie van t, dan is er Maart 1947. telde Indiache ppenen van elties. Uverig ut de R.V.D. echter neder-

re menschen. nsten van dit e hebben het eten aanzien, k de „buiten- eldorado van niet de man- nheid van de naamde repu-

eerste synode. schaarde hij resoluut aan al bijken: hij zetten en uite artikel van t feit, dat de eteekent pra- laarde, in het idig was met in dit stukje actie is; woor- n echter voor

u nauwkeurig t globaal ge- en doop weer- n, die volgens gd, dat „later rsiteit tot een in de Geref. de man naar

erling geweest. word heeft hij gekregen. Ty- lood een zakje ft, dat hij niet amen. Smeedes ere vroomheid. ide. l worden. Zie t God heeft ge- an Assen, door welk geschrift ende. Ds Bos t.

u noemt hij De s H. de Cock”. 41.

bikaïnische volkavertegenwoordiging) te Malang, is hun echter goedgunstig toegestaan de vergaderingen bij te wonen. Ze zijn daar in twee à drie dagen te weten gekomen, hoe schitterend de Republiek functioneert. Teruggkomend hebben ze zich gehaast een verklaring te publiceren, een soort certificaat van echtheid van de Repoebliek Indonesia.

Dat was heel wat anders, dan bijvoorbeeld de verklaring, welke een „officier van de republieksche marine” niet lang geleden voor de radio te Makassar aflegde. Deze man was door officieele republieksche instanties er op uitgestuurd om in relatie te treden met australische communisten en zijn schip te laden met voor een revolutie onontbeerlijke voorwerpen. Hij was zoo onfortuinnlijk op een rif te loopen, maar weldra zoo fortuinnlijk door de nederlandsche marine uit zijn benarde positie te worden bevrijd. Hij kwam in Oost-Indonesië terecht en had gerulmen tijd volop gelegenheid rond te kijken in het gebied, waar de Republiek nu eens niet haar facto-gezag uitoefent. Voor de radio legde hij getuigenis af van zijn bevindingen. Hij was van meening, dat zijn landgenooten op Java door hun leiders bedrogen werden. Dezez beweerden, dat het buiten Java veel slechter was dan binnen de Republiek. Maar, zoo zei hij, dat is gelogen, hier is voedsel, werk en vrijheid voor ieder, terwijl op Java de menschen hongeren en geterroriseerd worden.

Het relax van dezen man kwam niet in de pers. In zooverre is dat begrijpelijk, daar deze man - een van de vele bekeerden - het indische publiek niets nieuws vertelde.

Daarentgen, de verklaring welke de indische journalisten, na hun reis naar het binnenland publiceerden, was wel iets bijzonders en daarom beweerden wij, dat journalisten in dit land bijzondere menschen zijn.

In één opzicht zijn we het volmaakt met de pers en met de onderhandelaars eens, namelijk dat met de onderteekening van de overeenkomst de moeilijkheden niet zijn opgelost, doch pas goed beginnen.

Inderdaad, de overeenkomst lost geen enkele moeilijkheid op. Sjahrir bedoelde er het Koninkrijk mee op te lossen. Minister Jonkman en Professor Romme onderkennen het gevaar en trachten te redden wat te redden was. De Indonesiërs zagen in het naakte Linggadjati de oplossing van het Koninkrijk binnen hun bereik en met het aangekleede Linggadjati weer iets van zich af geschoven. Het gevolg is geweest, dat nu de overeenkomst zelf is opgelost. Immers beide partijen hebben hun eigen, tegengestelde, interpretatie. Van „overeenkomst” is geen sprake meer. Er was dus allerminst reden tot gejuich, toen te Batavia de onderteekening plaats vond.

De inkt van de handteekeningen was nog nauwelijks droog of Sjahrir wierp moeilijkheden op. De talrijke ondernemingen op Java en Sumatra zijn eigendom van nederlandsche en buitenlandse eigenaars. Nu behoort de Republiek die eigendommen terug te geven, hetgeen in de zeventien punten van Linggadjati is vastgelegd. Er dwarrelen echter zwermen kapers om „Java en Sumatra, Belust op de ondernemingsproducten, welke de Republiek gaarne bereid is te leveren. Zij krijgt daarvoor tandpasta, haarborstels, kammen; haarvet en andere nuttelooze artikelen, daarnaast wellicht ook maar al te veel contrabande. De indische Regeering begrijpt echter heel goed, dat punt 14 van

wien, ook volgens Dr Smilde, de Synode van 1837, althans wat de dogmatische kwesties betref, veel meer heeft geluisterd dan naar Hendrik de Cock.

Smeedes begint zijn uiteenzetting met de opmerking, dat hij met zijn stukrekenschap wil afleggen van zijn geloof ten aanzien van den kinderdoop en „deszelfs bediening”. De gemeente van Assen, die het dus blijkbaar met haar ouderling in dezen goed eens is, heeft zich om haar opvattingen daaromtrent, reeds lang de „hatelijkste sectenamen” moeten laten welgevalen! Welke die zijn, behoeven we nu niet meer te vragen! Het blijkt ten overvloede nog uit de reeds genoemde redactionele noot onder Smeedes' artikel. Want daarin wordt verklaard, dat de schrijver aantoonde, „dat de sectenamen van Labadist, Mennoniet, Independent, zeer ten onrechte op hem en zijne medebroeders worden toegepast”. Bovendien was Smeedes van „onderscheidene tijden” uitgenoodigd, de gronden, waarop zijn gevoelens stunde, op te geven. En zoo greep hij ten slotte naar de pen. „De beide broeders diakenen” en „verscheidene broeders en zusters in deze gemeente” stonden geheel met zijn gevoelen in.

We willen nu den draad van het betoog, dat Smeedes als vertolking van zijn geloof in dezen en als „openlijke belijdenis daarvan in de wereld” gaf, van stuk tot stuk volgen, hier en daar een enkele gedachte wat scherper accentueerend en belichtend.

Beginnend bij het begin, belijdt Smeedes, dat God aan zijn kerk twee sacramenten heeft gegeven, n.l. de besnijdenis en het pascha onder het Oude Testament en de doop en het avondmaal in het Nieuwe. Deze sacramenten omschrijft hij dan, in aansluiting aan Zondag 25 van den Catechismus als „heilige

¹) Smeedes verwijst hierbij naar: Rom. IV: 11; Exod. XII: 27; Matth. XXVIII: 19; Matth. XXVI: 26-28; Ge-loofsbel. art. 33; Cath. vr. 68.

de „overeenkomst”, waarin de aanspraken van de eigenaars worden erkend, niet kan worden nagekomen, als de Republiek doorgaat met het stelen en verkoopen der eigendommen van niet-Indonesiërs. Zoolang de Engelschen het gezag in handen hadden, ging dat vrij gemakkelijk. Er was toen trouwens nog geen „overeenkomst”. Malakka deed goede zaken en Ned.-Indië werd eenige honderden miljoenen „lichter”. Nadat deze onbaatzuchtige bondgenooten op 30 Nov. zijn verdwenen, heeft de Indische Regeering een stokje gestoken voor dit fraaie bedrijf. Groote verontwaardiging niet alleen bij de belers (men denke aan de Martin Behrman-affaire), maar ook bij de stellers, de Republiek. Dr. Gani, de republieksche minister van eon. zaken, blies heel hoog van den toren, maar daarmee kon hij toch niet duidelijk maken, dat hij een goed begrip had van het mijn en dijn. Integendeel.

Dadelijk na de onderteekening heeft echter Sjahrir zijn meening ten beste gegeven over wat hij noemt de blokkade door de Nederlanders. Hij meent, dat, nu de Republiek de facto erkend is, zij ook vrij moet zijn in het laden van buitenlandse schepen. Hij heeft van de Nederlanders nog geen aanvaardbare reden vernomen, waarom amerikaansche vrachtschepen als de Martin Behrman en de Flying Cloud niet geladen mochten worden. Het komt ons voor, dat die reden ligt in punt 14 van de „overeenkomst” en dat het aanvaarden van iets, dat overeengekomen is, door de revolutionaire leiders van de Republiek nog nimmer gepresteerd is.

Nog ernstiger is het geval met de buitenlandse vertegenwoordiging.

Art. 15 van het onderteekende stuk opent de mogelijkheid voor de Ver. St. van Indonesië, een eigen vertegenwoordiging in het buitenland te hebben. Die mogelijkheid zal uiteraard eerst werkelijkheid worden, wanneer de staatkundige structuur van de Federatie zal zijn tot stand gekomen. Van die Federatie zal de Republiek deel uit maken. Buitenlandsche gezanten van de Republiek zullen er ook in de toekomst niet zijn, wel van de Federatie.

De over dit punt gevoerde correspondentie tusschen de Commissie-Generaal en de indonesische delegatie liet ditmaal aan duidelijkheid niets te wenschen over. Het is bekend, dat de republieksche leiders steeds hebben verklaard niets te willen weten van de nederlandsche interpretatie der overeenkomst, zooals de Regeering die aan de kamers heeft voorgelegd; zij achten zich alleen gebonden aan de notulen en de gevoerde correspondentie.

Het blijkt ook hier weer - en het was te voorzien - dat de Republiek zich noch aan het een, noch aan het ander stoort. Zij tracht, geheel op eigen initiatief, gezanten uit te wisselen met andere staten. Dat haar dit niet lukt, wijl vreemde mogendheden hierin niet buiten Nederland aan kunnen handelen, doet aan het feit zelf niets af. De republieksche onderhandelaars in den vreemde pogen de Republiek aanzien en vertrouwen te verschaffen door de Nederlanders te smaden en te belasteren.

Dit alles ligt geheel in de lijn van het politiek beleid van Soekarno, Hatta en Sjahrir. Zij beoogden van meet af hun dictatuur te vestigen over geheel Ned.-Indië. De nederlandsche Regeering - dat was nog in den tijd van Minister Logemann - was het daar niet mee eens. Zij wilde niet verder gaan dan Java, maar,

zigtbare waarteekenen en zegelen van het verbond der genade”. Dit genadeverbond - zoo gaat het betoog verder - heeft God, dadelijk na de verbreking van het werkverbond door Adam; reeds in het Paradijs met de geloovigen opgericht. Op dit feit legt Smeedes den vollen nadruk. Want aan deze uitspraak voegt hij de opmerking toe: „en met die (geloovigen) alleen!” We willen dit even noteeren. De sacramenten van doop en avondmaal - zoo hooren we vervolgens - zijn „van eene en dezelfde waar-digheid. Ze hebben beide dezelfde beteekenis, ze verzeelen beide dezelfde ziele, n.l. „de wasching, reiniging en vergeving aller zonden, door de eenige slagtofferande Christi aan 't kruis geschied”. Voorts moet goed vastgehouden worden, dat die Sacramenten „niet werken door eene Ingezetete kracht, waar-door, waarom of waarop de genade gegeven wordt”. Neen, zij werken alleen „beteekenender en verzegelender wijze”. Wat Smeedes met deze stelling bedoelt is duidelijk. Afwijzend de room-sche sacramentsopvatting, welke de sacramenten ziet werken krachtens de handeling, die voltrokken wordt (ex opere operato), zet hij in het volle licht de reformatorische opvatting, dat de sacramenten alleen dan zaligmakend werken als ze als een door God gesproken, beteekend en verzegeld, belofte woord door een waar geloof worden ontvangen en gebruikt. Ten slotte betoogt de Asser ouderling, dat alleen de geloovigen, welke de belofte van het genadeverbond door een geschonken geloof hebben aangenomen, recht op de sacramenten hebben en alleen aan dezen mogen bediend worden. Alleen de geloovigen hebben

²) Verwijzing naar: Gen. III: 15; Rom. IV: 11; Catech. vr. 66.

³) Verwijzing naar: Rom. IV: 11; Matth. XXVI: 27, 28; Catech. vr. 65 en 67; Geloofsbel. art. 33, 34, 35.

⁴) Verwijzing naar: 1 Joh. 1: 7; 1 Cor. X: 1, 4; Joh. VI: 51, 55; Catech. vr. 72, 73, 78 en 79.

na enig onderhandelen, werd ook Sumatra uitgeleverd. De republieksche leiders hebben echter het doel nimmer uit het oog verloren. Vandaar hun verhoogenheid over Malino, hun verontwaardiging over Den Pasar en hun voldoening, dat de conferentie te Pontianak, waar de staat Borneo vorm moet krijgen, nog steeds niet bijeengekomen is.

In dat eigenmachtig optreden met betrekking tot de buitenlandse vertegenwoordiging treedt het oorspronkelijke doel weer op den voorgrond: de „Soekarno-dictatuur Java” en de rest van Ned.-Indië een wingewest!

De heeren begrijpen heel goed, wat de Nederlanders willen: terugdringen van de Republiek tot den status van lid der Federatie. Dat nooit! zeggen de Soekarnoiëten en zij trachten de Nederlanders voor een zooveelste voldongen feit te plaatsen. Zij pogen zich van de medewerking van het buitenland te verzekeren, door dit belanghebbend te maken. „Handelsrelaties” worden aangeknoopt en de eigendommen van „niet-Indonesiërs” zijn lokspijs voor moderne kaperfirma's in het buitenland. Het is niet ondenkbaar, dat het buitenland straks weer de noodige welwillende adviezen zal gereed hebben voor de nederlandsche Regeering.

Het uiteindelijke doel van Soekarno e.s. zal steeds weer de oorzaak zijn, dat alle onderhandelingen vast loopen en Nederland telkens voor de keuze komt: geweld of toegeven. Maar zelfs, al zou Nederland zoover gaan, dat het de Republiek los liet, d.w.z. den misdaad beging de bevolking van Java en Sumatra prijs te geven aan oostersch despotisme, dan nog was er niet meer dan een kortstondige wapenstilstand bereikt. Nederland zou weldra de overige gebieden hebben te verdedigen tegen agressie van de op Java en Sumatra gevestigde dictatuur.

Neen, de 17 artikelen van Linggadjati lossen geen moeilijkheden op. Er is slechts een dilemma: de Republiek lost, met hulp van de Partij van den Arbeid en de Communisten, het Koninkrijk op, of het Koninkrijk zal, zonder de Partij van den Arbeid en de Communisten, de Soekarno-Republiek hebben op te lossen.

Dit laatste is, tegenover het gerechtvaardigd streven naar zelfstandigheid van de volken van den archipel en in het licht der historie, de roeping, waaraan de nederlandsche natie zich niet straffeloos zal kunnen onttrekken.

Smg. 5 Apr. '47. G.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN UIT AMERIKA, IX.

Als typeering van een specifiek hollandsche karaktertrek wordt wel eens gezegd: „Een Hollander - een theoloog; twee Hollanders - een Kerk; drie Hollanders - een kerkscheuring”.

Wanneer ik ooit iets van deze typeering gezien heb dan is het..... in Amerika.

Op dit oogenblik zit ik in de studeerkamer van een predikant van de Protestantische Gereformeerde Kerk, ergens tussehen hooge bergen in een heel eenzaam oord in het midden-Westen van Amerika.

„regt aan dezelve” en alleen aan hen mogen ze bediend worden „als zij openlijk van dit hun geloof belijdenis doen, en dezelve met een godzaligen wandel bevestigen”. Omdat de Kerk over het hart „niet oordeelen kan, of mag, of wil - men lette op deze goed gekozen trits - houdt zij desulken naar den aard der liefde, voor broeders en zusters in den Heere, en leden der Gemeente Christi”¹).

Op bovengenoemde wijze nu zet Smeedes zijn stukken op.

Met spanning vragen we ons af als we deze door hem ingenomen positie goed in ons opgenomen hebben, hoe 'zijn „spel” zich nu verder zal ontwikkelen.

Want Smeedes moet nu over de kinderen gaan schrijven: over hun positie in het verbond, over hun recht op den doop, den grond van hun doop, over de vooronderstellingen, de beteekenis en de kracht van hun doop.

En hij moet dat doen, nadat hij met alle kracht twee stellingen heeft geponoerd, die z.l. onwrikbaar zijn, n.l.:

a. alleen met de geloovigen is het genadeverbond opgericht;

b. alleen de geloovigen hebben recht op den doop.

Was Smeedes nu doopersch, dan zou hij moeten zeggen: de kleine kinderen kunnen niet gelooven en dus kunnen ze niet in het verbond begrepen zijn en dus komt hun de doop niet toe.

Was hij synodoeratisch-Gereformeerd, aanvaardde hij dus ook de doopersche probleemstelling, dat het verbond „naar zijn inwendige - dat wil zeggen: zijn eigenlijke - zijde”, dus naar zijn

¹) Verwijzing naar: Hand. VIII: 36, 37; 1 Cor. XI: 28, 29; Formulier voor den Doop der bejaarden, en Catech. vr. 81 en 82.